

TESTNEVELÉSI
EGYETEM

Sporttudományok Doktori Iskola

KÉPZÉSI PROGRAM

2021. október

TARTALOMJEGYZÉK

I. Adatlap.....	2
II. A képzés rendszere.....	4
III. A képzés tanterve.....	14
IV. A szakmai kompetenciák elsajátításának és megvalósulásának módszerei.....	41

I. Adatlap

- 1. A doktori iskola megnevezése: Sporttudományok Doktori Iskola*
- 2. A doktori iskolában szerorzhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:*
  - végzettségi szint: doktori (Doctor of Philosophy; rövidítve: PhD) fokozat
  - tudományterület: orvos- és egészségtudományok
  - tudományág: sporttudományok
  - a tudományág angol nyelvű megjelölése: Sport Sciences
- 3. Képzési terület: sporttudomány*
- 4. Képzési idő: 2+2 félév*
- 5. A fokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 240 kredit*
- 6. A doktori képzés célja és a szakmai kompetenciák:*

A képzés célja:

A doktori képzés az egyetemi oktatás legfelsőbb szintje, a legmagasabb szintű képzés, melynek célja a doktoranduszok felkészítése az első tudományos fokozat, a doktori fokozat megszerzésére. A doktori képzés során doktorandusz elsajátítja a sporttudomány tudományág művelésének képességét, a tudományos ismereteinek bővítése által magas szintű tudományos ismeretekkel

rendelkezik és önálló tudományos módszerek alkalmazására válik képessé, melyről tudományos közlemények, előadások és maga a doktori értekezés ad bizonyosságot.

A doktori képzés célja az önálló kutatómunkára alkalmas, új tudományos eredmények létrehozására, valamint gyakorlati alkalmazására képes, magasan képzett szakemberek, kutatók képzése.

6.1 Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

a) tudása

- Ismeri a sporttudomány általános törvényszerűségeit
- Ismeri a sporttudományon belül a saját kutatási területe általános és specifikus jellemzőit, eredményeit, irányait és összefüggéseit
- Ismeri a rokon területek fontosabb téziseit
- Ismeri a kutatási terület hazai és nemzetközi szakirodalmát
- Ismeri a kutatási területe kutatásmódszertanát
- Ismeri a szakterülete összefüggéseit, elméleteit, fogalmi rendszerét
- Ismeri a kutatás során nyert adatok, eredmények kezelését, rendelkezik az értékeléshez és közléshez szükséges tudással

b) képességei

- Képes a kutatási területén belül kreatív elemzésre, az összefüggések új szemléletű megfogalmazására, modellalkotásra
- Képes az értékelő és kritikai tevékenységre
- Képes a szakterületén belül munkafolyamatok önálló megszervezésére, megvalósítására
- Képes alkalmazni a szakterülete probléma megoldási módszereit
- Képes felismerni a szakterületének szakmai problémáit, képes a megoldáshoz szükséges gyakorlati és elméleti háttér feldolgozására
- Képes akár szakterületileg egymástól távolabb eső információk összekapcsolására és a köztük fennálló összefüggések felfedezésére
- Képes a lényeges szempontok felismerésére
- Képes a szakmai kritikus elemzésre, értékelésre
- Képes a szakmai ismeret átadására szakemberek és laikusok részére is
- Képes a szakmai kommunikációra írásban és szóban, akár nemzetközi viszonylatban is
- Képes a szakmai eredményeinek átadására, közlésére

c) attitűdje

- Kreatív, proaktív, problémafelismerő és problémamegoldó
- Döntésképes
- Törekszik a tudományos kérdések megfogalmazására
- Nyitott az új módszerek, új kutatási területek megismerésére, valamint ezek beépítésére a saját kutatásaiba
- Nyitott, szakmai előítéletektől mentes gondolkodású
- Elfogadja a jogos kritikákat, mások szakmai érveit
- Nyitott a szakmai együttműködésekre
- Betartja és betartatja a kutatásetikai szabályokat

d) autonómiája és felelőssége

- A szakmai kérdések kidolgozásában, szakmai nézeteiben nagyfokú önállósággal rendelkezik
- Felelősséggel vállalja a szakmai kérdések által felvetődő etikai kérdések megválaszolását
- Minden tevékenységében áthatja a szaktudásán alapuló felelős, etikus gondolkodás

8. A doktori képzés idegen nyelvi követelményei:

A felvétel minimális feltétele egy idegen nyelvből legalább egy „C” típusú középfokú államilag elismert - középfokú (B2 szintű) általános nyelvi, komplex - nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű más okirat; Az idegen nyelvű képzésre jelentkezők számára a követelmény a képzés és kutatás eredményes végzéséhez szükséges szintű angol nyelvtudás. Az angol nyelvtudást a felvételi vizsgabizottság értékeli és annak megfelelő szintjéről véleményt nyilvánít. A doktori értekezés benyújtásához (a doktori fokozat megszerzéséhez) két idegen nyelv adott tudományterület műveléséhez szükséges ismerete szükséges.

II. A képzés rendszere

1. A képzés rendszere

Doktori képzésre egyetemi diplomával (a ciklusokra osztott képzésben Master – MSc fokozattal) rendelkezők, valamint egyéb, mesterszintű képzések utolsó évfolyamára beiratkozott, és tanulmányaik alapján nem több mint 6 hónappal az MSc/diploma várható megszerzése előtt álló doktoranduszok jelentkezhetnek. Sikeres felvételi beszélgetés esetén is csak a képzésre feljogosító diploma megszerzése után lehet beiratkozni a Doktori Iskolába (DI).

A felvételi során, de legkésőbb a beiratkozásig rögzíteni kell a képzéshez szükséges és a disszertáció benyújtásáig elsajátítandó nyelveket. Az első idegen nyelv kizárólag az Egyetemi Doktori Tanács (EDT) által meghatározott világnyelvek egyike lehet. A nyelvismeret igazolásához legalább B2 szintű komplex államilag elismert nyelvvizsga, illetve azzal egyenértékű okirat szükséges. Az idegen nyelvű képzésre jelentkezők számára követelmény a képzés és kutatás eredményes végzéséhez szükséges szintű angol nyelvtudás, amelyet a felvételi vizsgabizottság értékkel.

Egy felvételi periódusban egy meghirdetett témavezető, illetve egy a leendő témavezető aláírásával jóváhagyott téma megjelölésével lehet jelentkezni.

A felvételi során az értékelés alapja a jelentkező korábbi eredményei, valamint a felvételi beszélgetés során észlelt tudás és alkalmasság. Előnyt jelentenek: tudományos munkában szerzett tapasztalat, előadások, publikációk, megfelelő kutatási munkaterv, a szakmai munkához szükséges idegen nyelv magas szintű ismerete, kiemelkedő tanulmányi eredmény.

A felvételi beszélgetést – beleértve a jelentkezők értesítését – a DI vezetője szervezi meg. A felvételi bizottságban minden programnak, valamint a DÖK-nek is képviseltetnie kell magát. A felvételi bizottság minimum három főből áll. A felvételi bizottság értékeli a jelentkezők teljesítményét és az alapján rangsorolja őket. A felvételi beszélgetésről jegyzőkönyv készül, amelyet a felvételre javasoltak rangsorolt névsorával, illetve az elutasított jelentkezők névsorával és felvételi pontszámaival együtt, a DI vezetője eljuttat az EDT részére.

A felvételi eljárás során az értékelés alapját a jelentkező korábbi eredményei, valamint a felvételi beszélgetés során észlelt tudás és alkalmasság jelenti. További előnyt jelent a tudományos munkában szerzett tapasztalat, előadások, közlemények, megfelelő kutatási munkaterv, a szakmai munkához szükséges idegen nyelv magas szintű ismerete, kiemelkedő tanulmányi eredmény.

Az értékelés során a jelentkező összesen legfeljebb hatvan (60) pontot szerezhethet az alábbiak szerint:

A korábbi tanulmányi/szakmai/tudományos/idegennyelv-ismereti eredmények értékelése során összesen legfeljebb huszonnyolc (28) pont adható, mely három részből áll:

- i. egyetemi tanulmányok átlageredménye,
- ii. korábbi tudományos munka értékelése,
- iii. egyéb eredmények (nyelvvizsga, külföldi tudományos tanulmányút, kiemelkedő szakma-specifikus teljesítmény).

A felvételi beszélgetés (az általános szakmai tudásszint és alkalmasság, valamint a speciális, témaorientált tudásszint és alkalmasság) értékelése során összesen legfeljebb harminckettő (32) pont adható. A doktorandusz a 4. félév végén komplex vizsgát tesz, melynek sikeres elvégzése a második képzési szakasz (kutatói és disszertációs szakasz (fokozatszerzési eljárás) megkezdésének feltétele. A doktorandusznak a komplex vizsgát követő három éven belül a doktori szabályzatban meghatározottak szerinti doktori értekezést kell benyújtania. A doktori fokozat megszerzése a doktori képzés második két éves (ún. kutatói és disszertációs) szakaszának része.

A fokozatszerzéshez szükséges *minimális* tudományos közlési teljesítmény tudományszakonként és a képzésben való részvétel függvényében került megállapításra. A publikációs követelményeket az értekezés témájában megjelent tudományos közleményekkel kell teljesíteni. Az elfogadó levéllel rendelkező közlemények helyett csak a nyomtatott, már megjelent vagy a dx.doi.org oldalon visszakereshető DOI azonosítóval ellátott közleményeket lehet feltüntetni. E feltételek teljesítése önmagában nem biztosítja a fokozatszerzést, az értekezést bíráló bizottság és az EDT döntése a véleményezés és a bírálat során feltártak ismeretében alakul ki.

2. A képzés szervezési formája

A Testnevelési Egyetem Doktori Iskolájában a szervezett képzés magyar állami ösztöndíjas, egyéb ösztöndíjas, illetve önköltséges módon történik, teljes idejű képzésben (nappali és levelező tagozaton).

A szervezett képzésbe felvett hallgatók (doktoranduszok) az Egyetemmel doktoranduszi jogviszonyba kerülnek, és rájuk az egyetemi szabályzatok rendelkezéseit megfelelően kell alkalmazni. A doktorandusz munkáját az EDT által kijelölt témavezető felügyeli.

A szervezett képzés fő formája az előadásokból, illetve gyakorlatokból álló kurzus. A kurzusokat a <http://tf.hu/> oldalon nyilvánosan meg kell hirdetni, és az DI minden doktorandusza számára hozzáférhetővé kell tenni. A kurzuson végzett munka mennyisége tanulmányi kreditben mérhető.

A doktorandusz tanulmányi kötelezettségei teljesítésével, az utolsó aktív félévének végén végbizonyítványt (abszolutórium) szerez, amely tanúsítja, hogy a jelölt a doktori képzés tanulmányi kötelezettségeinek eleget tett. A szervezett képzésben részt vevő – magyar állami ösztöndíjas, nem állami ösztöndíjas és önköltséges – doktoranduszoknak azonos feltételeket kell teljesíteniük a végbizonyítvány (abszolutórium) elnyeréséhez.

A DI szervezett képzésében a 2+2 év (8 félév) képzési idő a tanulmányi kötelezettségek teljesítésének, a kutatómunka végzésének, a doktori ösztöndíj folyósításának időtartamát jelenti. A képzési ciklus 5 félévnél rövidebb csak rendkívül indokolt esetben lehet. A szervezett képzésben részt vevő doktorandusz jogviszonya - a Doktori Szabályzatban meghatározott szüneteltetés időtartamát nem számítva megszűnik:

- a) ha a doktorandusz a komplex vizsgát nem teljesíti, ezen kötelezettségének elmulasztása vagy sikertelensége napján;
- b) a doktori képzésben az abszolutórium megszerzésével;
- c) a doktori képzésnek azon nyolcadik aktív féléve végén, amelyre a doktorandusz bejelentkezett;
- d) az átvétel napján abban az esetben, ha a doktoranduszt másik felsőoktatási intézmény átvette;
- e) a bejelentés napján, abban az esetben, ha a doktorandusz bejelenti, hogy megszünteti doktoranduszi jogviszonyát;
- f) ha a doktorandusz nem folytathatja tanulmányait magyar állami ösztöndíjjal támogatott képzésben és önköltséges képzésben nem kívánja azt folytatni;
- g) ha egymást követő harmadik alkalommal nem jelentkezett be a következő félévre;
- h) a megszüntetés tárgyában hozott döntés jogerőre emelkedésének napján abban az esetben, ha a doktorandusz jogviszonyát – fizetési hátralék miatt, a doktorandusz eredménytelen felszólítása és a doktorandusz szociális helyzetének vizsgálata után az EDT megszünteti;

- i) a kizárás fegyelmi-határozat jogerőre emelkedésének napján abban az esetben, ha a doktorandusz nem teljesíti a jelen szabályzatban, illetve a tantervben rögzített, a tanulmányokban való előrehaladással kapcsolatos kötelezettségeit.

Megszűnik a doktorandusz jogviszonya, ha a doktoranduszt fegyelmi büntetésként eltiltják a tanulmányok folytatásától.

A képzésben a doktorandusz egyéni tanrenddel is részt vehet.

3. Átjárhatóság

Más doktori iskolából átjelentkezés minden esetben a Sporttudományok Doktori Iskola Tanácsának javaslata alapján az Egyetemi Doktori Tanács döntése alapján lehetséges.

4. A képzés minőségpolitikája

A DI működésének legfontosabb eredménye a doktoranduszok által megszerzhető tudományos fokozat súlya. Éppen ezért az értekezés és az annak alapját képező tudományos közlemények értékelése talán a legfontosabb minőségbiztosítási eljárás. A feladat fontossága miatt a DI-ben Véleményező és Minőségellenőrző Bizottság (VMB) működik, amelynek legfontosabb feladata a tudományági specialitásokat figyelembevevő szcientometriai követelmények megállapítása és az értekezéssel kapcsolatos formai előírások lefektetése, majd minden fokozatszerző esetében ennek a követelményrendszernek a következetes ellenőrzése. Az egységes értékelés érdekében még a hivatalosan felkért bírálóknak történő kiküldés előtt a VMB tüzetesen átnézi és megbírálja a benyújtott értekezéseket, a mellékelt publikációkat, véleményt mond a kijelölt bírálók és a bíráló bizottság tagjairól. A hivatalos bírálatra, majd a védésre csak abban az esetben kerülhet sor, ha a VMB a Könyvtár ellenőrző munkájának segítségével pozitív elővéleményt fogalmaz meg.

A Testnevelési Egyetemen a közlemények valódiságát és impaktálását a Testnevelési Egyetem Könyvtár és Levéltára végzi el, amely a jelölttől és a programtól is független szervezet, tehát objektív és értékelhető képet tud adni a jelölt közlési teljesítményéről.

Az elővélemény természetesen lehet elutasító is, ilyenkor a jelölt köteles az értekezést a javaslatnak megfelelően újra megírni, esetleg további publikációkat készíteni. Az esetek egy részében a VMB olyan kisebb hiányosságokat tár fel, amelyeknek pótlására újabb eljárás

lefolytatása nélkül sor kerülhet. Az évek óta követett gyakorlat eredményeképpen fokozatszerzőinket megvédjük attól, hogy komolyabb kritikák fogalmazódjanak meg a nyilvános védési eljárás során, és elutasító opponensi vélemények szülessenek.

Az értekezések és a publikációs aktivitás minőségének másik, fontos biztosító tényezője a házi vita. A házi vitát valamennyi értekezés elkészítése esetén le kell folytatni és a jegyzőkönyvet csatolni kell a VMB-nek benyújtott anyaghoz. A szűkebb szakmai közvélemény, a közvetlen kutatóhely munkatársai általában olyan hasznos segítséget jelenthetnek a jelöltnek az értekezés végleges formájának elkészítéséhez, amely a nyilvános megszégyenülés veszélye nélkül lehetővé teszi a kritika kifejtését és a feltárt hiányosságok pótlását. A házi vita szakmaiságát a minimálisan 5 fokozattal már rendelkező szakember jelenléte is erősíti. Az eljárásrend gyorsítása érdekében rendszeresen felmerül a házi vita intézményének eltörlésének igénye, de nem engedjük fellazítani ennek a régi hagyománynak a jelentőségét. A a disszertáció elővéleményre benyújtása csak a témavezető igazolásával (a házi védésen javasolt korrekciók elvégzéséről) történhet meg.

Bevezettük a szakmaspecifikus követelményrendszert, amely differenciál az egyes tudományágak és tudomány-, illetve szakterületek között. A társadalomtudományok területén, ahol az impaktfaktorral való szcientometriai értékelés nem releváns, publikációs pontokat vezettünk be. Gyakran félreértést okoz azonban az, hogy a követelményt a program elnevezése, vagy a ténylegesen végzett tudományos munka alapján értelmezzük. Nyilvánvaló, hogy a követelményt kizárólag a ténylegesen elvégzett kutatómunka besorolása alapján végezhetjük el, mivel így lehetséges csak az egyes szakterületek speciális közlési lehetőségeinek figyelembe vétele. Az elővéleményezés során éppen ezért komolyan vizsgálni kell a disszertáció és a közlemények tényleges tartalmát, mert különben határterületen tevékenykedő fokozatszerzők esetében méltánytalanul súlyos vagy éppen indokolatlanul enyhe követelmények alapján ítélnénk meg az elért eredményeket.

A DI az opponenseknek történő kiadáshoz a Véleményező- és Minőségellenőrző Bizottság elővéleményére támaszkodik, amely minden formai és adminisztratív feltételt, (ideértve a publikációs feltételek teljesülését is) megvizsgál. Az opponensekre így valóban elsősorban az értekezésben foglaltak szakmai meritumának értékelése marad. Az opponensnek már nem feladata a publikációk szcientometriai értékelése. (Természetesen opponensi feladat lehet a hamis vagy fabrikált adatokon nyugvó, esetleg plagizált közlemények kiszűrése.)

A doktori értekezés vitája nyilvános, a vita (a védés) eredménye is kihirdetésre kerül. A Doktori Tanács döntése a fokozat odaítéléséről szintén megjelenik az Egyetem nyilvánossága előtt.

A doktoranduszi munka értékelésére számos esetben kerül sor. A kurzuslátogatások alkalmával elkerülhetetlen számonkérés valamilyen formája, a kreditpontok jóváírására egyébként nem kerülhet sor. Elégségesnél rosszabb teljesítmény esetén a tanulmányi kreditpontok nem hagyhatók jóvá. A doktorandusz és témavezetője félévente kötelesek beszámolni a végzett munka eredményességéről.

Miután a doktorandusz munkásságának kulcsa a témavezetők kiválasztása, különös gondossággal végezzük az új témavezetők akkreditálását. A fokozattal már rendelkező kutató csak számos követelmény egyidejű fennállása esetén pályázhat a témavezetői funkcióra. Ezek között a legfontosabb az aktív publikációs tevékenység, legalább olyan szinten, mint amelyet a témavezető gondjaira bízott doktoranduszoktól elvárhatunk. Ezen kívül igazolni kell azt, hogy a leendő témavezető rendelkezik a doktorandusz tudományos munkáját megalapozó tudományos támogatással és a szabatosan megfogalmazott témateranggal, témaleírással. Az akkreditációs eljárást először Doktori Iskola Tanácsa (DIT), majd az EDT folytatja le. Ugyanezek a grémiumok jogosultak a témaakkreditációt megvonni attól a kutatótól, aki folyamatosan nem tud megfelelő szintű tudományos aktivitást felmutatni, illetve nem vesz részt eredményesen a doktoranduszok képzésében. Témaakkreditációra elsősorban a felvételi előtt kerülhet sor, de a DIT és az EDT egész éven át folyamatosan kész a benyújtott kérelmeket elbírálni.

A programok akkreditációja és minőségellenőrzése a DI és az EDT felelőssége. A Tanács fontos feladata a tematikai bővítés és az újabb képzőhelyek gyarapodása közötti egyensúly megtalálása. Ezért a programalapítás menetrendje az, hogy az új program előterjesztőjének először vázolni kell a személyi háttérrel és a lehetséges témaköröket. A DI vezetője megvizsgálja az így benyújtott anyagot, és csak akkor kerülhet sor az új program részletes kidolgozására, ha befogadó nyilatkozatban rögzíti, hogy nem állnak fenn párhuzamosságok a korábban már elfogadott programok és az új között. Ezt követően az EDT elnöke bírálókat kér fel, akik az új programot tudományos érték, képzési kapacitás és eredetiség szempontjából egyaránt gondos vizsgálatot alá vonják. Az új program elfogadásáról az EDT ezen vélemények ismeretében dönt. Ha olyan témavezetők, oktatók neve jelenik meg az új programban, akik más programokban már érintettek, akkor őket fel kell szólítani, hogy lépjenek ki a régebbi programból ahhoz, hogy az újban is szerepelhessenek.

A hallgatók felvételével, az értekezések hivatalos bírálatával és a védési eljárás lefolytatásával kapcsolatos minőségbiztosítási szempontok a Testnevelési Egyetem Doktori Szabályzatában részletesen megjelennek, és ezek a következők:

Az Egyetem legmagasabb végzettségként doktori (PhD) fokozatot adhat. E fokozat egy adott tudományág magas színvonalú ismeretét, új eredményekkel gazdagító művelését és mindezzel az önálló kutatómunkára való alkalmasságot tanúsítja. Az Egyetem bázisa a tudományos kutatói képzésnek, amelynek megvalósítása szervezett felkészítést jelent a DI keretében.

A doktori képzés minőségirányítási rendszerének kialakításakor olyan alapelvek érvényesítésére és olyan módszerekre van szükség, amelyek – az Nftv. és a MAB által meghatározott követelményrendszerrel összhangban – kellő garanciát jelentenek arra, hogy a doktorandusz tudományos teljesítménye elérje az adott tudományág vezető nemzetközi műhelyeiben doktori (PhD) fokozatot szerzők színvonalát. Ennek érdekében a minőségirányítási rendszer működtetése során az alábbi elvek érvényesítése indokolt.

A szakmai kontroll elve. A doktori képzés egészében érvényesíteni kell a nemzetközi és hazai szakmai–tudományos közvélemény kontrollját.

a) A tudományetikai követelmények figyelembevételének elve. A minőségirányítási rendszer kialakítása és működtetése során érvényesíteni kell a MTA Tudományetikai Bizottságának állásfoglalásait.

b) A benchmarking elve. A minőségirányítás egésze során folyamatosan figyelemmel kell kísérni a hasonló profilú vezető külföldi és hazai műhelyekben folyó doktori képzést, valamint az azokban tanuló doktoranduszok tudományos teljesítményét.

A nyilvánosság elve. Arra kell törekedni, hogy a minőségirányítási rendszer keretein belül a szakmai, tudományos közvélemény széles körű tájékoztatása megvalósuljon.

A visszacsatolás elve. A minőségirányítási rendszer kialakításának és működtetésének további célja, hogy a doktori képzésben részt vevő oktatók, témavezetők és a DIT tagjai folyamatos visszajelzést kapjanak tevékenységük színvonaláról.

A minőség központúság elve. Az Egyetem a minőségirányítási rendszer kialakításával és működtetésével el kívánja érni, hogy mind a doktoranduszok, mind az oktatók igény szintje folyamatosan növekedjen önmagukkal és környezetükkel szemben, ugyanakkor váljon

értékrendjük integráns részévé a tudománnyal szembeni alázat, gondolkodásuk egyik alappilléreivé a kezdeményezőkézség és a kreativitás. A doktori értekezésekkel szembeni alapkövetelmény az új tudományos eredmények elérése.

A szellemi tulajdon védelmének elve. A minőségirányítási rendszer fejlesztésének is hozzá kell járulnia ahhoz, hogy az egyetemi doktori képzés a jövőben is álljon teljes összhangban az Európai Uniónak és Magyarországnak a szellemi tulajdon védelmére irányuló törekvéseivel.

Az egyéni felelősség érvényesítésének elve. A doktori képzés kialakítása és működtetése akkor lehet sikeres, ha egyértelműen tisztázottak a feladat- és hatáskörök.

A folyamatok dokumentálásának elve. A doktori képzéssel kapcsolatos valamennyi döntési pontról dokumentációt kell készíteni. A dokumentáció ellenőrzése a minőségirányítási rendszer alapvető feladata. A doktori képzés keretein belül fontos célkitűzés, hogy a képzésben érintett oktatók adminisztratív terhelése ne növekedjen a minőségirányítási rendszer kialakítása és működtetése folyamán

A hatékonyság elve. Az Egyetemnek a rendelkezésére álló erőforrások koncentráálásának célkitűzésétől vezérelve el kell érnie, hogy a doktoranduszok a képzés során az adott témában legfelkészültebb oktatók irányításával, a legjobban felszerelt kutatóhelyeken végezhesék tanulmányaikat. A doktori képzésben is költséghatékonyságra kell törekedni. Ez magában foglalja a költségek folyamatos figyelemmel kísérését és az eredmény/ráfordítás viszony elemzését.

A gyakorlati alkalmazhatóság elve. A DI értékelése során figyelembe kell venni, hogy a doktori értekezések témaválasztása és a kutatások eredményei segítik-e társadalmi-gazdasági kérdésekre adott válaszok megfogalmazását.

A minőségirányítási rendszer elemei a doktori képzés és fokozatszerzés folyamatában:

- a) a képzés meghirdetése,
- b) a témavezetők és az oktatók kiválasztása,
- c) a felvételi vizsga előkészítése,
- d) a felvételi vizsga lebonyolítása, egyéni felkészüléssel fokozatszerzésre jelentkezők elbírálása,

- e) a képzési struktúra kialakítása,
- f) a tantárgyi tematikák és a számonkérés rendjének kidolgozása,
- g) doktorandusz tantárgyválasztásának irányítása,
- h) doktorandusz tanulmányi előmenetelének figyelemmel kísérése,
- i) nyilvántartási rendszer kialakítása és működtetése,
- j) az oktatás doktoranduszi értékelése,
- k) doktorandusz és a témavezető kapcsolata,
- l) a doktorandusz és a fogadó oktatási-kutatási szervezeti egység (kutatóhely) kapcsolata,
- m) külföldi tanulmányút,
- n) a doktorandusz rendszeres beszámoltatása,
- o) a témavezető beszámoltatása,
- p) a komplex vizsga előkészítése és lebonyolítása,
- q) a doktori értekezés házi vitája,
- r) a doktori értekezés benyújtása és nyilvános védése,
- s) a doktoranduszok publikációs tevékenységének értékelése,
- t) a doktori (PhD) fokozat odaítélése,
- u) az infrastrukturális feltételek megteremtése,
- v) a doktori (PhD) fokozatot szerzettek véleményének felmérése,
- w) a doktori (PhD) fokozatot szerzettek nyilvántartása és végzés utáni kapcsolattartás.

6. A képzés fejlesztési politikája

A DI fontos feladatának tekinti a képzési programok, kutatási témák és kurzusok folyamatos megújítását.

Kívánatosnak tartjuk a Testnevelési Egyetemen folyó doktori képzés és a képzésben résztvevő doktoranduszok és doktorjelöltek által elért eredmények nemzetközi megjelenésének erősítését (angol nyelvű kiadványok, honlap, nemzetközi PhD rendezvényeken részvétel).

Az elkövetkező időszak fontos feladata az angol nyelvű doktori képzésben résztvevő külföldi hallgatók létszámának további növelése. Ennek megvalósítását a DI a Stipendium Hungaricum ösztöndíjprogramon belül tudja legikább megvalósítani. Kiemelkedően fontos feladat a K+F+I elemek hangsúlyozott megjelenítése a képzésben, továbbá a nemzetközi kapcsolatok további erősítése a rangos európai felsőoktatási intézményekkel.

A DI folyamatosan fejleszteni kívánja minőségbiztosítási rendszerét és kiemelt fontosságot tulajdonít minden olyan tevékenységnek, amely a minőség és a minőségbiztosítás javításával segíti a célok elérését.

III. A képzés tanterve

Társadalomtudományi program (3. program)

Kurzus megnevezése	Kurzusvezető	Kötelező (K)/Kötelezően választható (KV)/Szabadon választható (SzV)	óraszám/ kredit
Témaközpontú irodalmazás, publikációs stratégia, tudományos közösségi hálók	Dr. Vasas Livia	K	45/3
Literature searching, efficient publishing strategy	Dr. Vasas Livia	K	45/3
Sport a jelenkori társadalomban I.	Földesiné Dr. Szabó Gyöngyi és Dr. Dóczi Tamás	K	30/2
Sport a jelenkori társadalomban II.	Földesiné Dr. Szabó Gyöngyi és Dr. Dóczi Tamás	K	30/2
Sport in Contemporary Society I.	Földesiné Dr. Szabó Gyöngyi és Dr. Dóczi Tamás	K	30/2
Sport in Contemporary Society II.	Földesiné Dr. Szabó Gyöngyi és Dr. Dóczi Tamás	K	30/2
Sportpedagógia I-II.	Dr. Gombocz János	SzV	30-15/2-1
A testnevelési tantervek elméleti és módszertani alapjai	Dr. Hamar Pál	SzV	26/2
The Scientific Approach of the Sport Management	Dr. Gécz Gábor	SzV	30/2
Sport és társadalmi nem	Dr. Gáldiné Dr. Gál	SzV	30/2

	Andrea		
Fizikai aktivitás, „sedens” (ülő) életvitel, életminőség pedagógiai-pszichológiai szempontból Physical activity, sedentary behaviour, quality of life from pedagogical-psychological perspective	Dr. Soós István	SzV	26/2
Európai Unió sportpolitikája	Dr. Farkas Péter	SzV	15/1
Közgazdaságtan	Dr. Sterbenz Tamás	SzV	15/1
Szervezetelmélet	Dr. Sterbenz Tamás	SzV	15/1
Sportpszichológia	Dr. Tóth László	SzV	30/2
Sportpsychology	Dr. Tóth László	SzV	30/2
Módszertani készségfejlesztés (SPSS) I-II.	Dr. Takács Johanna	SzV	28/2-2
SPSS – English – I. II.	Dr. Takács Johanna	SzV	28/2-2
Kutatásmódszertani ismeretek	Dr. Takács Johanna	K	28/2
INTASS	Dr. Lacza Zsombor	SzV	32/2

Természettudományi programok (1., 2.)

Kurzus megnevezése	Kurzusvezető	Kötelező (K)/Kötelezően választható (KV)/Szabadon választható (SzV)	óraszám/kredit
Témaközpontú irodalmazás, publikációs stratégia, tudományos közösségi hálók	Dr. Vasas Livia	K	45/3
Literature searching, efficient publishing strategy	Dr. Vasas Livia	K	45/3
Sportélettan I-II.	Dr. Pavlik Gábor	K	21/1,5-1,5
Sport Physiology I-II.	Dr. Pavlik Gábor	K	21/1,5-1,5
Biometria/Biometrics	Dr. Kopper Bence	K	24

Research methods	Dr. Kopper Bence	K	26/2
Molecular Exercise Science	Dr. Radák Zsolt	SzV	16/1
Free radicals, exercise physiology and pathology of aging	Dr. Radák Zsolt	SzV	15/1
Molecular Methods I.	Dr. Radák Zsolt	SzV	45/3
Endocrinology and Exercise	Dr. Nyakas Csaba	SzV	26/2
Sport Nutrition	Dr. Nyakas Csaba	SzV	14/1
Humánbiológia	Dr. Szmodis Márta	SzV	26/2
Módszertani készségfejlesztés (SPSS) I-II.	Dr. Takács Johanna	SzV	28/2-2
SPSS – English – I-II.	Dr. Takács Johanna	SzV	28/2-2
Kutatásmódszertani ismeretek	Dr. Takács Johanna	SzV	28/2
INTASS	Dr. Lacza Zsombor	SzV	32/2

TANTÁRGYLEÍRÁSOK

TANTÁRGYLEÍRÁS

TESTNEVELÉSI EGYETEM

A TANTÁRGY ALAPADATAI

Tantárgy megnevezése:	Kutatásmódszertani ismeretek	Kódja:	DIKUTMODISM
Tantárgy kreditértéke:	2 kredit	Készítés dátuma:	2021.
Tantárgy óraszám:	28 óra	Típusa:	társadalomtudományban kötelező, természettudományban szabadon választható
Meghirdetés félévei:	2021/22/I.		
Első óra időpontja (2021. őszi meghirdetés esetén), illetve megjegyzés	2021. október 11. 14:00 óra, utána minden hétfőn 14-16. óra között, helyszín a B202-es terem		
Tantárgyfelelős szervezeti egység:	Doktori Iskola TEDI		
A tárgy oktatás nyelve:	Magyar		
Tantárgyfelelős neve:	Dr. Takács Johanna		
Oktató neve:	Dr. Takács Johanna		
Előtanulmányi feltételek:			
Tantárgy jellege:	Elmélet	MKKR szint:	8-as szint
Vizsgatípus (félévi lezárás):	Írásbeli		
A tantárgy célja:	A hallgatók ismereteket szerezzenek a tudományos kutatás folyamatáról, főbb stratégiáiról és módszereiről. Továbbá olyan kutatásmódszertani és statisztikai alapfogalmakat sajátítanak el, amelyek segítik a kutatások megtervezését, kritikai véleményezését és a kutatási tervek gyakorlati megvalósítását is megalapozzák.		

A TANANYAG TARTALMI ELEMEI: elmélet + gyakorlat (ha van)

A kutatás folyamata – Avagy, hogy próbálunk választ találni a bennünket annyira érdeklő kérdésekre?

Mi a kutatás?

A köznapis és tudományos megismerés

A tudományos gondolkodás rövid története

A tudományos kutatás jellemzői, folyamata

A kutatási folyamat ciklusa, Gyakori hibák a kutatás folyamatában

A jó kutatás ismérvei

Kutatási stratégiák és módszerek

Kutatások 4 jellemzője

A kutatási stratégiák csoportosításai

Kutatás célja és adatok forrása

Kvalitatív és kvantitatív kutatási stratégiák

Kutatási típusok az idődimenzió szerint

Adatgyűjtési módszerek

Mintavételi stratégiák

A változókról – A változók típusai

Mi a változó?

Konceptualizáció és operacionalizáció

A változók típusai: funkció, mérési szint, értékészlet és számszerűsíthetőség szerint

A változók mérési szintje

A mérési skálák elmélete

Nominális skála, Ordinális skála, Intervallum- és arányskála

A mérésről, Mérés meghatározása, A mérés elméletei

Milyen a jó mérés? Reliabilitás és Validitás

Mérési hibák

Röviden az eloszlásokról – Valószínűség dióhéjban

A valószínűség számítás kezdetei

A valószínűség számítás alapfogalmai

Valószínűségi változó

Valószínűségi eloszlás, eloszlásfüggvény és sűrűségfüggvény

Nevezetes eloszlások

Röviden a becslésről

Becslés típusai

Milyen a jó becslés?

Pontosság és precizitás

Statisztikai hipotézisvizsgálat

Hatásnagyság, hatás méret – A statisztikai és szakmai szignifikancia

FÉLÉVKÖZI KÖVETELMÉNYEK

A FÉLÉVZÁRÁS MÓDJA, A TANTÁRGYI JEGY KIALAKÍTÁSÁNAK SZEMPONTJAI

Félévi követelmények (óralátogatás mértéke, ellenőrző dolgozatok és egyéb követelmények teljesítése)	80%-os részvétel (3 hiányzás) kutatási terv (alkalmazni kívánt kutatási stratégia és adatgyűjtési módszerek, vizsgálni kívánt változók minősége, hipotézisek megfogalmazása) VAGY megjelent közlemény kritikai értékelése (alkalmazott kutatási módszerek, vizsgált változók és megfogalmazott hipotézisek értékelése)
A félévi követelmények teljesítési hiányának következménye(i)	Doktori Szabályzat szerint
KÖTELEZŐ IRODALOM	
AJÁNLOTT IRODALOM	
Babbie E. A társadalomkutatás gyakorlata. Budapest: Balassi Kiadó, 2008. Szokolszky Á. A pszichológiai kutatás módszertana. Budapest: Osiris Kiadó, 2020. Descartes R. Értekezés a módszerről. Budapest: Kossuth Kiadó, 1991. (több kiadás) Bacon F. Novum Organum I. Budapest: Nippon kiadó, 1995. (több kiadás) Popper KR. A tudományos kutatás logikája, Budapest: Európa Kiadó, 1997. Obádovics J. Gyula: Valószínűségszámítás és matematikai statisztika, Budapest: Scholar Kiadó Kft, 2016. Shaughnessy JJ, Zechmeister EB, Zechmeister JS. Research Methods in Psychology, 9th edition. New York, NY, US: McGraw-Hill, 2012. Vita L. (2011) A statisztikai próbák gondolatvilága. Statisztikai Szemle, 89(10-11): 1130-1149. https://www.ksh.hu/statszemle_archive/2011/2011_10-11/2011_10-11_1130.pdf Ellis PD. The Essential Guide to Effect Sizes. Statistical Power, Meta-Analysis and the Interpretation of Research Results. Cambridge, UK: Cambridge University Press, 2010.	

TANTÁRGYLEÍRÁS

TESTNEVELÉSI EGYETEM

A TANTÁRGY ALAPADATAI

Tantárgy megnevezése:	Módszertani készségfejlesztés 1. - alap statisztikai eljárások (SPSS)	Kódja:	DISPSSI.
Tantárgy kreditértéke:	2 kredit	Készítés dátuma:	2021.
Tantárgy óraszám:	28 óra	Típusa:	szabadon választható
Meghirdetés félévei:	2021/22/I.		
Első óra időpontja (2021. őszi meghirdetés esetén), illetve megjegyzés	előreláthatólag 2021. októberben indul		
Tantárgyfelelős szervezeti egység:	Doktori Iskola TEDI		
A tárgy oktatás nyelve:	Magyar		
Tantárgyfelelős neve:	Dr. Takács Johanna		
Oktató neve:	Dr. Takács Johanna		
Előtanulmányi feltételek:			
Tantárgy jellege:	Elmélet + gyakorlat	MKKR szint:	8-as szint
Vizsgatípus (félévi lezárás):	Írásbeli		
A tantárgy célja:	A hallgatók ismereteket szerezzenek a tudományos kutatás folyamatáról és gyakorlatáról. Külön hangsúlyt fektetünk az adatelemzés és adatfeldolgozás folyamatára. A matematikai statisztika alapjain túl, megismerkednek a statisztikai eljárások kiválasztásának menetével és az egyváltozós statisztikai eljárások alkalmazásával. Végül elsajátítják az eredmények értelmezését és a tudományos közlés alapjait.		

A TANANYAG TARTALMI ELEMEI: elmélet + gyakorlat (ha van)

Tudományos megismerés és kutatás jellemzői. Hogyan végzünk kutatást, a kutatás folyamata. Kutatási kérdések és elmélet megfogalmazása. Kvantitatív és kvalitatív kutatások, adatgyűjtés módszertani lehetőségei. SPSS program funkciók (Data View, Variable View)
Változók és a változók mérési szintjei. Adatfeldolgozás és adatelemzés gyakorlata. A matematikai statisztika alapjai. Eloszlások, a normális eloszlás és vizsgálata. Középértékek és szóródási mutatók. Az eloszlások mutatói és grafikus ábrázolásuk.
Statisztikai hipotézisvizsgálat elmélete és gyakorlata. SPSS program funkciók (Split File, Select cases, Compute és Recode). Leíró statisztikai elemzések, normalitásvizsgálat SPSS-ben (Descriptive Statistics). Statisztikai eredmények

hivatkozása (APA).
 A megfelelő statisztikai eljárás kiválasztásának menete. Különbségvizsgálatok 1: t-tesztek SPSS-ben (Compare Means)– egymintás, független, összetartozó mintás t-tesztek. Statisztikai eredmények hivatkozása (APA).
 Különbségvizsgálatok 2: t-tesztek SPSS-ben (Compare Means)– egymintás, független, összetartozó mintás t-tesztek. Hatásnagyság. Statisztikai eredmények hivatkozása (APA).
 Különbségvizsgálatok 3: egyszempontos varianciaanalízis (Compare Means).
 Különbségvizsgálatok 4: Nemparaméteres különbségvizsgálatok (Nonparametric Tests). Statisztikai eredmények hivatkozása (APA).
 Kapcsolatvizsgálatok 1: kereszttábla-elemzés (Crosstabs), asszociációs mérőszámok. Statisztikai eredmények hivatkozása (APA).
 Kapcsolatvizsgálatok 2. Korrelációs eljárások és regressziós elemzések (Regression). Egyváltozók lineáris regresszió. Statisztikai eredmények hivatkozása (APA).
 Összefoglalás. SPSS alapok és adatbázis műveletek. Statisztikai eljárások ismétlése és gyakorlása, az eredmények értelmezés és hivatkozása.

FÉLÉVKÖZI KÖVETELMÉNYEK

félévközi házi feladatok

A FÉLÉVZÁRÁS MÓDJA, A TANTÁRGYI JEGY KIALAKÍTÁSÁNAK SZEMPONTJAI

Félévi követelmények (óralátogatás mértéke, ellenőrző dolgozatok és egyéb követelmények teljesítése)	félévközi házi feladatok 90%-nak teljesítése VAGY félévközi házi feladatok kevesebb mint 90%-ának teljesítése esetén írásbeli teszt
A félévi követelmények teljesítési hiányának következménye(i)	Doktori Szabályzat szerint

KÖTELEZŐ IRODALOM

AJÁNLOTT IRODALOM

Babbie E. A társadalomkutatás gyakorlata. Budapest: Balassi Kiadó, 2008.
 Landau S, Everitt BS. A handbook of statistical analyses using SPSS. Washington, D.C., USA: Chapman & Hall/CRC Press LLC, 2004.
 Field A. Discovering Statistics Using IBM SPSS Statistics. Thousand Oaks, CA, USA: SAGE Publications Inc., 2018.
 Ellis PD. The Essential Guide to Effect Sizes. Statistical Power, Meta-Analysis and the Interpretation of Research Results. Cambridge, UK: Cambridge University Press, 2010.

TANTÁRGYLEÍRÁS

TESTNEVELÉSI EGYETEM

A TANTÁRGY ALAPADATAI

Tantárgy megnevezése:	Módszertani készségfejlesztés 2. - haladó statisztikai eljárások (SPSS)	Kódja:	SPSS II.
Tantárgy kreditértéke:	2 kredit	Készítés dátuma:	2021.
Tantárgy óraszám:	28 óra	Típusa:	szabadon választható
Meghirdetés félévei:	2021/22/II.		
Tantárgyfelelős szervezeti egység:	Doktori Iskola TEDI		
A tárgy oktatás nyelve:	Magyar		
Tantárgyfelelős neve:	Dr. Takács Johanna		
Oktató neve:	Dr. Takács Johanna		
Tantárgy jellege:	Elmélet + gyakorlat	MKKR szint:	8-as szint
Vizsgatípus (félévi lezárás):	Írásbeli		
A tantárgy célja:	A hallgatók ismereteket szerezzenek a többváltozós statisztikai eljárásokról és elsajátítsák ezen modellalkotó eljárások megfelelő alkalmazását. Előfeltétel: Módszertani készségfejlesztés 1. – alap statisztikai eljárások elvégzése.		

A TANANYAG TARTALMI ELEMEI: elmélet + gyakorlat (ha van)

Többváltozós statisztikai eljárások és a modellalkotás alapjai
Többváltozós lineáris regresszió
Ismételt méréses varianciaanalízis - related design
Faktoriális varianciaanalízis 1. – több független változós hatása, főhatások és interakciók
Faktoriális varianciaanalízis 2. – alkalmazási feltételek, modellépítés
Faktoriális varianciaanalízis 3. – kovarianciaanalízis és faktoriális ismételt méréses VA/COV
Bináris logisztikus regresszió, ROC görbe
Regressziós modellek: Moderáló és mediáló hatások vizsgálata (Hayes – PROCESS macro)
Főkomponenselemzés és faktoranalízis
Klaszterelemzés és diszkriminanciaanalízis
Többváltozós statisztikai eljárások eredményeinek tudományos közlése

FÉLÉVKÖZI KÖVETELMÉNYEK

félévközi házi feladatok

A FÉLÉVZÁRÁS MÓDJA, A TANTÁRGYI JEGY KIALAKÍTÁSÁNAK SZEMPONTJAI

Félévi követelmények
(óralátogatás mértéke, ellenőrző
dolgozatok és egyéb
követelmények teljesítése)

félévközi házi feladatok 90%-nak teljesítése VAGY
félévközi házi feladatok kevesebb mint 90%-ának teljesítése esetén írásbeli
teszt

**A félévi követelmények
teljesítési hiányának
következménye(i)**

Doktori Szabályzat szerint

KÖTELEZŐ IRODALOM

AJÁNLOTT IRODALOM

Babbie E. A társadalomkutatás gyakorlata. Budapest: Balassi Kiadó, 2008.

Landau S, Everitt BS. A handbook of statistical analyses using SPSS. Washington, D.C., USA: Chapman & Hall/CRC Press LLC, 2004.

Field A. Discovering Statistics Using IBM SPSS Statistics. Thousand Oaks, CA, USA: SAGE Publications Inc., 2018.

Ellis PD. The Essential Guide to Effect Sizes. Statistical Power, Meta-Analysis and the Interpretation of Research Results. Cambridge, UK: Cambridge University Press, 2010.

TANTÁRGYLEÍRÁS

TESTNEVELÉSI EGYETEM

A TANTÁRGY ALAPADATAI

Tantárgy megnevezése:	Sport a jelenkori társadalomban I.	Kódja:	SPORTJEL2017KV
Tantárgy kreditértéke:	2 kredit	Készítés dátuma:	2021.
Tantárgy óraszám:	2 óra /hét	Típusa:	kötelező
Meghirdetés félévei:	2022/23/I.		
Tantárgyfelelős szervezeti egység:	Doktori Iskola TEDI		
A tárgy oktatás nyelve:	Magyar		
Tantárgyfelelős neve:	Földesiné Dr. Szabó Gyöngyi és Dr. Dóczi Tamás		
Oktató neve:	Földesiné Dr. Szabó Gyöngyi és Dr. Dóczi Tamás		
Előtanulmányi feltételek:	-		
Tantárgy jellege:	Elmélet	MKKR szint:	8-as szint
Vizsgatípus (félévi lezárás):	Szóbeli		
A tantárgy célja:	<ul style="list-style-type: none"> • A hallgatók tudásának bővítése a jelenkori társadalmi jelenségekről, folyamatokról és a társas viselkedésről a sport területén és azon kívül. • A hallgatók támogatása abban, hogy értsék és képesek legyenek kritikailag viszonyulni a jelenkori globális sportot meghatározó tendenciákhoz. • A hallgatók segítése abban, hogy a tanultakat hogyan illeszthetik saját kutatási témájukhoz.		

A TANANYAG TARTALMI ELEMEI: elmélet + gyakorlat (ha van)

- A sport, mint társadalmi jelenség – a sport szociológiai megközelítése. A sport, mint társadalmi alrendszer.
- Sport és társadalmi változások: a modern sport kialakulása
- Sport és globalizáció
- Az állam, a civil szektor és az üzleti szféra hozzájárulása a sportnak, mint társadalmi alrendszernek a működéséhez
- Sportmodellek az öt kontinensen

- Sport és politika. A sportpolitika mint alkalmazott szakpolitika
- Sport az Európai Unióban
- Az 1989-1990-es politikai és gazdasági rendszerváltás hatása a sportra
- Sport és gazdaság. A gazdasági válság hatása a sport területeire
- A média szerepe a sportiparban
- Sportértékek elvben és gyakorlatban. Sportszocializáció, a sport, mint szocializációs közeg.
- Sport, életmód, életstílus, életminőség, életszínvonal
- Sport és jog, sport és emberi jogok, sportjog. Sport, fenntartható fejlődés, környezetvédelem
- Sport az oktatásban, oktatás a sportban

FÉLÉVKÖZI KÖVETELMÉNYEK

Írásbeli teszt a félév során tárgyalt fogalmakról.
Szóbeli referátum az egyik témakörből.

A FÉLÉVZÁRÁS MÓDJA, A TANTÁRGYI JEGY KIALAKÍTÁSÁNAK SZEMPONTJAI

Félévi követelmények

(óralátogatás mértéke, ellenőrző dolgozatok és egyéb követelmények teljesítése)

- Rendszeres részvétel és aktivitás az órán
- Szóbeli referátum
- Min. 80%-os írásbeli teszt
- Szóbeli vizsga a választott irodalmakból és a kurzus témáiból.

A félévi követelmények teljesítési hiányának következménye(i)

KÖTELEZŐ IRODALOM

- Földesiné Sz. Gy. Gál, A. Dóczi, T. (2010) *Sportszociológia*. Semmelweis Egyetem, Testnevelési és Sporttudományi Kar, Budapest.
- Földesiné Sz.Gy. Gál, A. Dóczi, T.(2008): *Társadalmi riport a sportról*. ÖM-MSTT, Budapest.
- Földesiné Sz. Gy., Gál A., Dóczi T. (2016): Két tudományág mostohagyereke: a magyar sportszociológia fél évszázados útkeresése, *Szociológiai Szemle* 26(3), 78-98.
- Gál, A., Dóczi, T., Sáringerné, Sz. Zs. (2014) *Társadalmi befogadás a sportban és a sport által (szociális inklúzió)*. <http://sportmenedzsment.hu/wp-content/uploads/2014/06/T%C3%A1rsadalmi-befogad%C3%A1s-a-sportban-%C3%A9s-a-sport-%C3%A1ltal-tanulm%C3%A1ny.pdf>

A *TST* című folyóirat 2016-2019 évi számainak releváns tanulmányai

A *Magyar Sporttudományi Szemle* című folyóirat 2015-2019 évi számainak releváns tanulmányai

Válogatott tanulmányok az alábbi nemzetközi folyóiratokból:

- International Review for the Sociology of Sport
- Sociology of Sport Journal
- European Journal for the Sociology of Sport
- Physical Culture and Sport. Studies and Research

+ Három választott tanulmány a PhD kutatás témájában (szerepelhet az ajánlott irodalmak listáján)

AJÁNLOTT IRODALOM

- Bardocz-Bencsik M., Garamvölgyi B. & Dóczy T. (2018): Sporttal a békéért és a fejlődésért – az Egyesült Nemzetek Szervezetének szerepe. *Civil Szemle*, 15(1), 47-65.
- Bardocz-Bencsik M., & Dóczy T. (2019): A „Sport a fejlődésért és a békéért” területének nemzetközi fejlődési tendenciái és hazai lehetőségei a szakirodalom tükrében. *Kultúra és Közösség*, 10(2), 85-91.
- Coakley, J. (2011) Youth Sports: “What Counts as Positive Development”? *Journal of Sport and Social Issues* 35(3), 306-324.
- Coakley, J. (2015) *Sport in Society: Issues and Controversies*. McGraw-Hill, New York.
- Dunning, E. (1994) Sport in Space and Time: “Civilizing Processes”, Trajectories of State-Formation and the Development of Modern Sport. *International Review for the Sociology of Sport*, 4, 331-347.
- Eichberg, H. (1984) Olympic Sport: Neo-colonialism and Alternatives. *International Review for the Sociology of Sport*, 1. 98-108.
- Földesiné Sz. Gy. (2009) Class or Mass: (Sport for All) Policy at a Crossroads. *Physical Culture and Sport. Studies and Research*, Vol. 46, 147-156.
- Földesiné Szabó Gy: (2010) Social Exclusion/Inclusion in the Context of Hungarian Sport. *Physical Culture and Sport. Studies and Research*, Vol. 50, 44-59.
- Földesiné Sz. Gy. - Gál A. (szerk.) (2003): *Sport és társadalom*. Magyar Sporttudományi Társaság, Budapest.
- Földesiné Sz. Gy., Dóczy T. (2011) (szerk): *The Interaction of Sport and Society in the V4 Countries*. Hungarian Society for Sport Sciences, Budapest
- Gál A. (2008) Esélytelen(?) egyenlőség. *Kalokagathia* 46: (1) pp. 30-47
- Gál A., Dóczy T. (szerk.) (2015) Gyöngy(i)szemek : Ajándékkötet Földesiné dr. Szabó Gyöngyi 75. születésnapjára. Budapest, Testnevelési Egyetem.
- Gál A., Kosiewicz J., Sterbenz T. (szerk.) 2017: *Sport and Social Sciences with Reflection on Practice*. AWF-ISSSS, Warsaw
- Giulianotti, R. (1999) *Football: a sociology of the global game*. Cambridge, Polity Press.
- Guttmann, A. (1995 [1978]) A rituálétól a rekordig. In Fóti P.(szerk.) *Bevezetés a sportszociológiába*. I. kötet. Miskolc, Miskolci Egyetemi Kiadó.
- Henry, I. (2009) European models of Sport: Governance, Organisational Change and Sports Policy in the EU, *Journal of Policy for Physical Education and Sport* 18, 1-22.
- Kelly, L. (2011) 'Social inclusion' through sports-based interventions? *Critical Social Policy* 31(1), 126-150.
- Keszti, M., Dóczy, T. (2014) Sport társadalmi célok szolgálatában: a hajléktalan labdarúgó-világbajnokság. *Magyar Sporttudományi Szemle*, 1, 17-23.
- Kovács Á., Dóczy T. (2015) A sportmédia változásai az 1990-es évektől napjainkig: a media szerepének, és a globalizáció hatásának bemutatása az élsportolók és a media kapcsolatában. *Magyar Sporttudományi Szemle* 16(3), 35-42.
- Kovács, Á. & Dóczy, T. (2018): The relation between Olympians and Employees of the Media in Hungary: Motivations, Attitudes, Rejection. *Physical Culture and Sport. Studies and Research*, 78(1), 5-12.
- Nicholson, M., Hoye, R., Houlihan, B. (eds) (2011): *Participation in Sport. International Policy Perspectives*.

Routledge, London and New York..

- Perényi Sz. (2013) Alacsonyan stagnáló mozgástrend: a fizikai inaktivitás újratermelődése. In Székely L. (szerk.) *Magyar Ifjúság 2012 Tanulmánykötet*. 229-249.
- Pólusné Thiry É. (2013) Élmény vagy gazdagság – az extrém sportolók élményorientációja. *Magyar Sporttudományi Szemle* 14, (53):35-39.
- Sam, M. P. (2009) The public management of sport: Wicked problems, challenges and dilemmas. *Public Management Review* 11, 499-513.
- Velencei A. (2012) *Társadalmi esélyegyenlőtlenség az utánpótlás korú sportolók körében az államilag finanszírozott programokban résztvevők esetében*. PhD értekezés, Budapest: Semmelweis Egyetem.
- Urbán Á. (1997) Sportüzlet, média, társadalom. *Jel-kép*, 1. 15-22.
<http://ebooks.gutenberg.us/Wordtheque/hu/AAACJV.TXT>
- Várhegyi F. (2016) A sport és a televízió kapcsolata. *Testnevelés, Sport, Tudomány* 1(2): 20-29.

TANTÁRGYLEÍRÁS

TESTNEVELÉSI EGYETEM

A TANTÁRGY ALAPADATAI

Tantárgy megnevezése:	Sport a jelenkori társadalomban II.	Kódja:	SPORTJELKOLL2021
Tantárgy kreditértéke:	2 kredit	Készítés dátuma:	2021.
Tantárgy óraszám:	2 óra / hét	Típusa:	kötelező
Meghirdetés félévei:	2022/23/II.		
Tantárgyfelelős szervezeti egység:	Doktori Iskola TEDI		
A tárgy oktatás nyelve:	Magyar		
Tantárgyfelelős neve:	Földesiné Dr. Szabó Gyöngyi és Dr. Dóczi Tamás		
Oktató neve:	Földesiné Dr. Szabó Gyöngyi és Dr. Dóczi Tamás		
Előtanulmányi feltételek:	Sport a jelenkori társadalomban I.		
Tantárgy jellege:	Elmélet	MKKR szint:	8-as szint
Vizsgatípus (félévi lezárás):	Szóbeli		
A tantárgy célja:	<ul style="list-style-type: none"> • A hallgatók tudásának bővítése a jelenkori társadalmi jelenségekről, folyamatokról és a társas viselkedésről a sport területén és azon kívül. • A hallgatók támogatása abban, hogy értsék és képesek legyenek kritikailag viszonyulni a jelenkori globális sportot meghatározó tendenciákhoz. • A hallgatók segítése abban, hogy a tanultakat hogyan illeszthetik saját kutatási témájukhoz.		

A TANANYAG TARTALMI ELEMEI: elmélet + gyakorlat (ha van)

- Sport és társadalmi rétegződés.
- Sport és esélyegyenlőség: aktív részvétel a sportban.
- Passzív részvétel a sportban: szurkolói viselkedés, szurkolói identitás.
- Sport és nemzeti identitás.
- Sport és társadalmi mobilitás.
- Sport és migráció.

- Sport és társadalmi befogadás: hátrányos helyzetűek, kisebbségek, migránsok.
- A fogyatékkal élők sportja.
- Sport és társadalmi nem.
- Homoszexualitás a sportban. HIV fertőzés. AIDS.
- Sport és deviáns viselkedés (szerencsejáték-függőség, csalás, bűnözés).
- Sport és dopping.
- Erőszak, agresszió és sport.
- Előítélet, diszkrimináció és sport.
- Ideggyűlölet, rasszizmus és sport.

FÉLÉVKÖZI KÖVETELMÉNYEK

Írásbeli teszt a félév során tárgyalt fogalmakról.

A FÉLÉVZÁRÁS MÓDJA, A TANTÁRGYI JEGY KIALAKÍTÁSÁNAK SZEMPONTJAI

Félévi követelmények
(óralátogatás mértéke, ellenőrző dolgozatok és egyéb követelmények teljesítése)

- Rendszeres részvétel és aktivitás az órán
- Min. 80%-os írásbeli teszt
- Szóbeli vizsga a választott irodalmakból és a kurzus témáiból.

A félévi követelmények teljesítési hiányának következménye(i)

KÖTELEZŐ IRODALOM

- Földesiné Sz. Gy. Gál, A. Dóczy, T. (2010) *Sportszociológia*. Semmelweis Egyetem, Testnevelési és Sporttudományi Kar, Budapest.
- Földesiné Sz.Gy. Gál, A. Dóczy, T.(2008): *Társadalmi riport a sportról*. ÖM-MSTT, Budapest.
- Földesiné Sz. Gy., Gál A., Dóczy T. (2016): Két tudományág mostohagyereke: a magyar sportszociológia fél évszázados útkeresése, *Szociológiai Szemle* 26(3), 78-98.
- Gál, A., Dóczy, T., Sáringerné, Sz. Zs. (2014) *Társadalmi befogadás a sportban és a sport által (szociális inklúzió)*. <http://sportmenedzsment.hu/wp-content/uploads/2014/06/T%C3%A1rsadalmi-befogad%C3%A1s-a-sportban-%C3%A9s-a-sport-%C3%A1ltal-tanulm%C3%A1ny.pdf>

A *TST* című folyóirat 2016-2019 évi számainak releváns tanulmányai

A *Magyar Sporttudományi Szemle* című folyóirat 2015-2019 évi számainak releváns tanulmányai

Válogatott tanulmányok az alábbi nemzetközi folyóiratokból:

- International Review for the Sociology of Sport
- Sociology of Sport Journal
- European Journal for the Sociology of Sport

- Physical Culture and Sport. Studies and Research

+ Három választott tanulmány a PhD kutatás témájában (szerepelhet az ajánlott irodalmak listáján)

AJÁNLOTT IRODALOM

- Coakley, J. (2015) *Sport in Society: Issues and Controversies*. McGraw-Hill, New York.
- Dóczy T. (2011): *Rendszerváltás, Globalizáció és Nemzeti Identitás a Sportban a XXI. Század Kezdetén Magyarországon*. Ph.D értekezés, Budapest, Semmelweis Egyetem.
- Dunning, E. (1994) Sport in Space and Time: “Civilizing Processes”, Trajectories of State-Formation and the Development of Modern Sport. *International Review for the Sociology of Sport*, 4, 331-347.
- Eichberg, H. (1984) Olympic Sport: Neo-colonialism and Alternatives. *International Review for the Sociology of Sport*, 1. 98-108.
- Földesiné Sz. Gy. (2009) Class or Mass: (Sport for All) Policy at a Crossroads. *Physical Culture and Sport. Studies and Research*, Vol. 46, 147-156.
- Földesiné Szabó Gy: (2010) Social Exclusion/Inclusion in the Context of Hungarian Sport. *Physical Culture and Sport. Studies and Research*, Vol. 50, 44-59.
- Földesiné Sz. Gy. - Gál Andrea (szerk.) (2003): *Sport és társadalom*. Magyar Sporttudományi Társaság, Budapest.
- Földesiné Sz. Gy., Dóczy T. (2011) (szerk): *The Interaction of Sport and Society in the V4 Countries*. Hungarian Society for Sport Sciences, Budapest
- Gál A: (2008) Esélytelen(?) egyenlőség. *Kalokagathia* 46: (1) pp. 30-47
- Gál A: (2014) Devianciák és erőszak a sportban. In Laczkó T. & Rétsági E. (szerk.) *A sport társadalmi aspektusai*. Pécs: Pécsi Tudományegyetem, 154-164. [www.etk.pte.hu/files/tiny_mce/File/..](http://www.etk.pte.hu/files/tiny_mce/File/)
- Gál A., Dóczy T. (szerk.) (2015) Gyöngy(i)szemek : Ajándékkötet Földesiné dr. Szabó Gyöngyi 75. születésnapjára. Budapest, Testnevelési Egyetem.
- Gál A., Kosiewicz J., Sterbenz T. (szerk.) 2017: *Sport and Social Sciences with Reflection on Practice*. AWF-ISSSS, Warsaw
- Giulianotti, R. (1999) *Football: a sociology of the global game*. Cambridge, Polity Press.
- Kelly, L. (2011) 'Social inclusion' through sports-based interventions? *Critical Social Policy* 31(1), 126-150.
- Keszti, M., Dóczy, T. (2014) Sport társadalmi célok szolgálatában: a hajléktalan labdarúgó-világbajnokság. *Magyar Sporttudományi Szemle*, 1, 17-23.
- Nicholson, M., Hoye, R., Houlihan, B. (eds) (2011): *Participation in Sport. International Policy Perspectives*. Routledge, London and New York..
- Perényi Sz. (2013) Alacsonyan stagnáló mozgástrend: a fizikai inaktivitás újratermelődése. In Székely L. (szerk.) *Magyar Ifjúság 2012 Tanulmánykötet*. 229-249.
- Pólusné Thiry É. (2013) Élmény vagy gazdagság – az extrém sportolók élményorientációja. *Magyar Sporttudományi Szemle* 14, (53):35-39.
- Velencei A. (2012) *Társadalmi esélyegyenlőtlenség az utánpótlás korú sportolók körében az államilag finanszírozott programokban résztvevők esetében*. Ph.D értekezés, Budapest: Semmelweis Egyetem.

COURSE DESCRIPTION

UNIVERSITY OF PHYSICAL EDUCATION

BASIC DATA OF THE SUBJECT

Course title:	Sport in Contemporary Society I.	Code:	DISPORTINCONTSOC_I_2021
Credit value of the subject :	2 kredit	Date:	2021.
Number of hours of the subject:	24 hours	Type:	obligatory
Semesters:	2021/22/I.		
First lesson:	21st September, 2021		
Subject unit responsible for the subject :	Doctoral School		
Language of the course:	English		
Course leader:	Földesiné Dr. Szabó Gyöngyi és Dr. Dóczi Tamás		
Lecturer:	Földesiné Dr. Szabó Gyöngyi és Dr. Dóczi Tamás		
Prerequisites:	-		
Type of subject:	theoretical	HuQF/EQF level:	level 8
Exam type (semester closing):	oral		
Aim of the subject:	<ul style="list-style-type: none"> • To expand students' knowledge about contemporary social phenomena, social processes and social behavior in the field of sport and beyond. • To enhance students' capability of understanding and critically analysing the tendencies that define contemporary global sport. • To develop students' skills to creatively apply their newfound knowledge in their research work. 		

CONTENT ELEMENTS OF THE CURRICULUM: theory + practice (if any)

- Sport as a social phenomenon – sociological approaches to sport. Sport as a social subsystem.
- Sport and social change – the evolution of modern sport.
- Sport and globalization
- The role of the state, the civil sector and the business sector to the functioning of sport as a social subsystem
- Sport models on the five continents
- Sport, politics and policy
- Sport in the European Union
- The impact of Eastern European political and economic transitions on sport

- Sport and the economy. The impact of the global economic crisis on sport
- Sport and the media
- Values of sport in principle and in practice. Sport socialization; sport as a setting of socialization.
- Sport as a way of life, lifestyle, quality of life
- Sport and law, sport and human rights, sports law. Sport, sustainable development, environmental protection.
- Sport in education, education in sport

INTERMEDIATE REQUIREMENTS

Written test on the key terms used related to the new topics of the semester.
Oral presentation on one of the topics.

METHOD OF SEMI-CLOSURE, ASPECTS OF FORMING A SUBJECT MARK

Semester requirements (rate of class attendance, fulfillment of examination papers and other requirements)	Visiting the majority of the classes. Active participation in the classes. Oral presentation. Test writing with at least 80 % out of 100%. Oral exam on the three selected papers and the topics covered during the course
The main priori requirements completion of due to a lack	

MANDATORY LITERATURE

- Coakley, J. (2015) *Sport in Society: Issues and Controversies*. McGraw-Hill, New York.

Relevant articles from the following international journals:

- International Review for the Sociology of Sport
- Sociology of Sport Journal
- European Journal for the Sociology of Sport
- Physical Culture and Sport. Studies and Research

+ Three papers related to the topic of the PhD student's thesis (can be from the list of recommended readings)

RECOMMENDED LITERATURE

- Coakley, J. (2011) Youth Sports: "What Counts as Positive Development"? *Journal of Sport and Social Issues* 35(3), 306-324.
- Dóczy, T. & Gál, A. (2016): Sociology of Sport: Hungary. In Young, K. (ed.) *Sociology of Sport: A Global Subdiscipline in Review*. Bingley, Emerald, 207-225.
- Dunning, E. (1994) Sport in Space and Time: "Civilizing Processes", Trajectories of State-Formation and the Development of Modern Sport. *International Review for the Sociology of Sport*, 4, 331-347.
- Eichberg, H. (1984) Olympic Sport: Neo-colonialism and Alternatives. *International Review for the Sociology of Sport*, 1. 98-108.

- Földesiné Sz. Gy. (2009) Class or Mass: (Sport for All) Policy at a Crossroads .*Physical Culture and sport. Studies and Research*, Vol. 46, 147-156.
- Földesiné Szabó Gy: (2010) Social Exclusion/Inclusion in the Context of Hungarian Sport. *Physical Culture and Sport. Studies and Research*, Vol. 50, 44-59.
- Földesiné Sz. Gy., Dóczy. T. (2011) (eds): *The Interaction of Sport and Society in the V4 Countries*. Hungarian Society for Sport Sciences, Budapest
- Gál A., Kosiewicz J., Sterbenz T. (eds) 2017: *Sport and Social Sciences with Reflection on Practice*. AWF-ISSSS, Warsaw
- Giulianotti, R. (1999) *Football: a sociology of the global game*. Cambridge, Polity Press.
- Giulianotti, R. (2004) Human rights, globalization and sentimental education: The case of sport. *Sport in Society*, 7, 355-369.
- Henry, I. (2009) European models of Sport: Governance, Organisational Change and Sports Policy in the EU, *Journal of Policy for Physical Education and Sport* 18, 1-22.
- Kelly, L. (2011) 'Social inclusion' through sports-based interventions? *Critical Social Policy* 31(1), 126-150.
- Kovács, Á. & Dóczy, T. (2019): Elite athletes and media appearances: opportunity or obligation? *Sport in Society*, in press, DOI: 10.1080/17430437.2019.1599861
- Kovács, Á. & Dóczy, T. (2018): The relation between Olympians and Employees of the Media in Hungary: Motivations, Attitudes, Rejection. *Physical Culture and Sport. Studies and Research*, 78(1), 5-12.
- Maguire, J. (1999) *Global Sport: Identities, Societies, Civilisations*. Cambridge, Polity Press.
- Nicholson, M., Hoye, R., Houlihan, B. (eds) (2011): *Participation in Sport. International Policy Perspectives*. Routledge, London and New York..
- Sam, M. P. (2009) The public management of sport: Wicked problems, challenges and dilemmas. *Public Management Review* 11, 499-513.

COURSE DESCRIPTION

UNIVERSITY OF PHYSICAL EDUCATION

BASIC DATA OF THE SUBJECT

Course title:	Sport in Contemporary Society II.	Code:	DISPORTINCONTSOC_IL_2021
Credit value of the subject :	2 kredit	Date:	2021.
Number of hours of the subject:	2 hours/week	Type:	obligatory
Semesters:	2021/22/II.		
Subject unit responsible for the subject :	Doctoral School		
Language of the course:	English		
Course leader:	Földesiné Dr. Szabó Gyöngyi és Dr. Dóczi Tamás		
Lecturer:	Földesiné Dr. Szabó Gyöngyi és Dr. Dóczi Tamás		
Prerequisites:	Sport in Contemporary Society I.		
Type of subject:	theoretical	HuQF/EQF level:	level 8
Exam type (semester closing):	oral		
Aim of the subject:	<ul style="list-style-type: none"> • To expand students' knowledge about contemporary social phenomena, social processes and social behavior in the field of sport and beyond. • To enhance students' capability of understanding and critically analysing the tendencies that define contemporary global sport. • To develop students' skills to creatively apply their newfound knowledge in their research work. 		

CONTENT ELEMENTS OF THE CURRICULUM: theory + practice (if any)

- Sport and social stratification. Sport and equal opportunities: active participation in sport.
- Passive involvement in sport: fandom, fan behaviour, supporter identities.
- Sport and national identity.
- Sport and social mobility.
- Sport and migration.
- Sport and social inclusion: social disadvantage, minorities.
- Sport and disability.
- Sport and gender.
- Homosexuality in sport. HIV and AIDS in sport.
- Sport and deviant behaviour.

- Sport and doping.
- Aggression, violence and sport.
- Sport, prejudice and discrimination. Racism, xenophobia and sport.

INTERMEDIATE REQUIREMENTS

Written test on the key terms used related to the new topics of the semester.

METHOD OF SEMI-CLOSURE, ASPECTS OF FORMING A SUBJECT MARK

Semester requirements (rate of class attendance, fulfillment of examination papers and other requirements)	Visiting the majority of the classes. Active participation in the classes. Test writing with at least 80 % out of 100%. Oral exam on the three selected papers and the topics covered during the course
The main priori requirements completion of due to a lack	

MANDATORY LITERATURE

- Coakley, J. (2015) *Sport in Society: Issues and Controversies*. McGraw-Hill, New York.

Relevant articles from the following international journals:

- International Review for the Sociology of Sport
- Sociology of Sport Journal
- European Journal for the Sociology of Sport
- Physical Culture and Sport. Studies and Research

+ Three papers related to the topic of the PhD student's thesis.

RECOMMENDED LITERATURE

- Coakley, J. (2011) Youth Sports: "What Counts as Positive Development"? *Journal of Sport and Social Issues* 35(3), 306-324.
- Dóczy, T. & Gál, A. (2016): Sociology of Sport: Hungary. In Young, K. (ed.) *Sociology of Sport: A Global Subdiscipline in Review*. Bingley, Emerald, 207-225.
- Dunning, E. (1994) Sport in Space and Time: "Civilizing Processes", Trajectories of State-Formation and the Development of Modern Sport. *International Review for the Sociology of Sport*, 4, 331-347.
- Eichberg, H. (1984) Olympic Sport: Neo-colonialism and Alternatives. *International Review for the Sociology of Sport*, 1. 98-108.
- Földesiné Sz. Gy. (2009) Class or Mass: (Sport for All) Policy at a Crossroads. *Physical Culture and Sport. Studies and Research*, Vol. 46, 147-156.
- Földesiné Szabó Gy: (2010) Social Exclusion/Inclusion in the Context of Hungarian Sport. *Physical Culture*

and Sport. *Studies and Research*, Vol. 50, 44-59.

- Földesiné Sz. Gy., Dóczy. T. (2011) (eds): *The Interaction of Sport and Society in the V4 Countries*. Hungarian Society for Sport Sciences, Budapest
- Gál A., Kosiewicz J., Sterbenz T. (eds) 2017: *Sport and Social Sciences with Reflection on Practice*. AWF-ISSSS, Warsaw
- Giulianotti, R. (1999) *Football: a sociology of the global game*. Cambridge, Polity Press.
- Giulianotti, R. (2004) Human rights, globalization and sentimental education: The case of sport. *Sport in Society*, 7, 355-369.
- Henry, I. (2009) European models of Sport: Governance, Organisational Change and Sports Policy in the EU, *Journal of Policy for Physical Education and Sport* 18, 1-22.
- Kelly, L. (2011) 'Social inclusion' through sports-based interventions? *Critical Social Policy* 31(1), 126-150.
- Kovács, Á. & Dóczy, T. (2019): Elite athletes and media appearances: opportunity or obligation? *Sport in Society*, in press, DOI: 10.1080/17430437.2019.1599861
- Kovács, Á. & Dóczy, T. (2018): The relation between Olympians and Employees of the Media in Hungary: Motivations, Attitudes, Rejection. *Physical Culture and Sport. Studies and Research*, 78(1), 5-12.
- Maguire, J. (1999) *Global Sport: Identities, Societies, Civilisations*. Cambridge, Polity Press.
- Nicholson, M., Hoye, R., Houlihan, B. (eds) (2011): *Participation in Sport. International Policy Perspectives*. Routledge, London and New York..
- Sam, M. P. (2009) The public management of sport: Wicked problems, challenges and dilemmas. *Public Management Review* 11, 499-513.

TANTÁRGYLEÍRÁS

TESTNEVELÉSI EGYETEM

A TANTÁRGY ALAPADATAI

Tantárgy megnevezése:	Sportélettan I-II.	Kódja:	DISPORTÉLETTAN
Tantárgy kreditértéke:	1,5-1,5	Készítés dátuma:	2021.
Tantárgy óraszám:	21 – 21.	Típusa:	kötelező
Meghirdetés félévei:	2021-22/I. – 2021/22/II.		
Tantárgyfelelős szervezeti egység:	Doktori Iskola TEDI		
A tárgy oktatás nyelve:	Magyar		
Tantárgyfelelős neve:	Dr. Pavlik Gábor		
Oktató neve:	Dr. Pavlik Gábor		
Előtanulmányi feltételek:			
Tantárgy jellege:	Elmélet	MKKR szint:	8-as szint
Vizsgatípus (félévi lezárás):	Szóbeli		
A tantárgy célja:	Az emberi szervezet alapvető élettani funkcióinak megismertetése nyugalomban és terhelés alatt nem-edzett és edzett szervezetben		

CONTENT ELEMENTS OF THE CURRICULUM: theory + practice (if any)

Tematika (órákra bontva):

Sportélettan I.

1. előadás: Az emberi szervezet funkcionális felépítése. A mozgató rendszer
2. előadás: Az izmok felépítése, működése
2. előadás: Fáradás, holtpont, izomláz, bemelegítés
3. előadás: Erő, gyorsaság, állóképesség
4. előadás: Az aerob rendszer, légzés
5. előadás: A vér összetétele, funkciói, szerepe a sportban
6. előadás: A szív működés élettana
7. előadás: Az edzett szív

Sportélettan II.

1. előadás: Az érrendszer, a keringés élettana
2. előadás: Az anyagcsere élettana: emésztés, felszívódás
3. előadás: Közti anyagcsere, égéshő, alpanyagcsere

<p>4.előadás: Napi energiaforgalom, a táplálkozás kérdései 5.előadás: Folyadékháztartás, a vesék működése 6.előadás: Az idegrendszer 7.előadás: Belső elválasztású mirigyek előadás: Sportélettani kérdések: sportmozgások felosztása, kondicionális állapot ellenőrzése, doppingkérdés</p>	
FÉLÉVKÖZI KÖVETELMÉNYEK	
A FÉLÉVZÁRÁS MÓDJA, A TANTÁRGYI JEGY KIALAKÍTÁSÁNAK SZEMPONTJAI	
Félévi követelmények (óralátogatás mértéke, ellenőrző dolgozatok és egyéb követelmények teljesítése)	Követelmény: részvétel az órákon, majd megfelelő színvonalú teljesítmény a vizsgákon Vizsgáztatás: szóbeli
A félévi követelmények teljesítési hiányának következménye(i)	A tantárgy újra felvétele
KÖTELEZŐ IRODALOM	
Pavlik Gábor: Élettan – Sportélettan. Medicina 2019	
AJÁNLOTT IRODALOM	
Frenkl R.: <i>Sportélettan</i> . Sport, Budapest, 1983 Ángyán Lajos: Sportélettani alapismeretek, Duplex-Rota, Pécs 1993 Dickhuth, H.-H.: Sportélettan, sportorvostan, Dialóg Campus Kiadó, 2005 Radák Zs.: Edzésélettan, Budapest, 2016.	

COURSE DESCRIPTION

UNIVERSITY OF PHYSICAL EDUCATION

BASIC DATA OF THE SUBJECT

Course title:	Sports physiology 1-2.	Kódja:	DISPORTPHYS
Credit value of the subject :	1,5-1,5	Készítés dátuma:	2021.
Number of hours of the subject:	21 – 21.	Típusa:	obligatory
Semesters:	2022/23/I. – 2022/23/II.		
Subject unit responsible for the subject :	Doctoral School		
Language of the course:	English		
Course leader:	Dr. Pavlik Gábor		
Lecturer:	Dr. Pavlik Gábor		
Type of subject:	theoretical	HuQF/EQF level:	level 8
Exam type (semester closing):	oral		
Aim of the subject:	Acknowledgement of essential physiologic functions at rest and during exercise in sedentary and in exercise trained humans		

CONTENT ELEMENTS OF THE CURRICULUM: theory + practice (if any)

Thematic (by lessons):

Sports physiology I.

1. lesson: Functional structure of the human body. The movement system
2. lesson: Structure and function of the muscles
2. lesson: Fatigue, crisis, second wind, muscular soreness, warming up
3. lesson: Strength, speed, endurance
4. lesson: Aerobic system: respiration
5. lesson: Functions of the blood, its role in the sports
6. lesson: Cardiac function
7. lesson: The athlete's heart

Sports physiology II.

1. lesson: The vascular system, blood circulation
2. lesson: Metabolism: digestion, absorption
3. lesson: Intermediary metabolism, resting metabolic balance
4. lesson: Daily energy expenditure, nutrition
5. lesson: Function of the kidneys, fluid balance
6. lesson: Nervous system
7. lesson: Endocrine glands

8.lesson: Special sports medical chapters: division of sports movements, testing of the condition, doping	
INTERMEDIATE REQUIREMENTS	
METHOD OF SEMI-CLOSURE, ASPECTS OF FORMING A SUBJECT MARK	
Semester requirements (rate of class attendance, fulfillment of examination papers and other requirements)	Participation on the lessons and and an acceptable performance on the examination Examination oral
The main priori requirements completion of due to a lack	Re-entering of the subject
MANDATORY LITERATURE	
RECOMMENDED LITERATURE	
<p>Jack H. Wilmore, David L. Costill: Physiology of Sport and Exercise Human Kinetics, 2004 ISBN0736044892, 9780736044899</p> <p>Nick Draper, Helen Marshall : Exercise Physiology for Health and Sports Performance Copyright Year 2012 ISBN 9780273778721 Published November 16, 2012 by Routledge</p>	

IV. A szakmai kompetenciák elsajátításának és megvalósulásának módszerei

Tanulmányi kreditek:

A tanulmányi követelmények mértéke a tanegység (tanulmányi kreditpont). Egy tanulmányi – kurzusok esetében adott – tanegység 15 tanórás előadási és/vagy gyakorlati anyagával egyenértékű, számon kért és értékelt teljesítmény. A kurzusokat lehet tömbösítve, egy szemeszteren belül, vagy szemesztereket átívelően szervezni. Egy kreditet két 8 órás kurzus elvégzésével is el lehet ismerni. A kreditet abban a szemeszterben kell elismerni, amelyben a vizsgát teljesítették.

A doktori képzésben a *tanulmányi* kreditpontokat a kurzusként felvett tárgyak sikeres elvégzése után lehet megszerezni. A minősítés háromfokozatú, vagy ötfokozatú skála szerint történik. A kreditpontok jóváírásának feltétele az elégséges (megfelelt) vagy annál jobb vizsgajegy. Az elérhető kreditpontok számát a kurzus meghirdetésekor, illetve a kurzus felvétele előtt közölni kell. A kurzust lezáró vizsgán megszerzett érdemjegy a megszerzhető kreditpontok számát nem befolyásolhatja.

A doktorandusz a tanulmányi krediteket tantárgyak teljesítésével, kurzusok látogatásával, egyéni tanulással és vizsgával (érdemjeggyel lezárva) szerzi. A tantárgyakat a doktorandusz elsősorban a DI-nek a NEPTUN tanulmányi rendszerben félévente közzétett mintatantervében rögzített kreditszámmal minősített tantárgyai közül választhatja.

A képzési és kutatási szakasz során a doktorandusznak legalább tizenhat (16) tanulmányi kreditet kell teljesítenie. A doktoranduszok a képzésük megkezdése előtt megtervezhetik tanulmányaikat. A képzés megkezdése előtt a programvezető kötelező tantárgyakat írhat elő, valamint a témavezető további, legfeljebb nyolc tanegységig – lehetőség szerint a képzés megkezdése előtt – előírhatja, hogy a doktorandusz mely kurzusokon vegyen részt. A többi tanegység az EDT által jóváhagyott bármely kurzus, előadássorozat elvégzésével is megszerzhető.

A doktorandusz a témavezető javaslatára – a DI vezetőjével előzetesen egyeztetve – bármely felsőoktatási intézmény DI-jében meghirdetett tantárgyat felvehet.

Egy tanulmányi kreditpont tizenöt tanítási óra időtartamú előadási és/vagy gyakorlati tananyaggal egyenértékű, számon kért és értékelt teljesítmény.

A tanulmányi kreditek akár 100%-át a doktorandusz más egyetem doktori iskolájában is felveheti (áthallgatás).

Kutatási kredit:

A kutatási krediteket a doktorandusz, mint kutató, felügyelet mellett végzett kutatómunkával szerezheti meg. A kutatási kreditek teljesítését a kutatási terv figyelembevételével az e-leckekönyvben, valamint a féléves beszámolóban a témavezető háromfokozatú skála szerint értékeli és igazolja. A témavezető által történő számonkérés évközi ellenőrzés formájában történik. Az adott félévben a megszerzhető kutatási kreditek számát – a tanulmányi és oktatási kreditek megszerzése alapján – legalább harminc (30) kreditre történő kiegészítéssel kell számolni. Azaz a doktorandusznak legalább annyi kutatási kreditet kell szereznie az adott félévben, amennyi az általa teljesített tanulmányi és oktatási kreditekkel együtt eléri a legalább harminc (30) kreditet. A doktori képzés során legfeljebb kétszázhuszonnégy (224) kutatási kredit szerezhető.

Oktatási kredit:

Oktatási kreditek a DIT javaslatára az EDT által előzetesen jóváhagyott oktatómunkával szerezhetőek.

Az állami ösztöndíjas doktorandusz által megtartható tanítási órák száma átlagosan nem haladhatja meg a heti két tanítási órát. Egy tanítási óra/hét oktatási tevékenységgel számolva két oktatási kredit szerezhető, vagyis félévenként a maximális oktatási teljesítmény esetén legfeljebb négy kredit szerezhető. Az oktatási kreditek száma a teljes képzési és kutatási szakasz alatt nem lehet több tizenhat (16) kreditnél. Az oktatási krediteket szerepeltetni kell az e-leckekönyvben. A teljesítés igazolója az adott oktatási-kutatási szervezeti egység vezetője.

A kutatási és disszertációs szakaszban a doktorandusz kutatómunkát végez, kutatási eredményeit publikálja. A komplex vizsgát követő három éven belül benyújtja doktori értekezését.

A kutatási és disszertációs szakasz legfeljebb négy féléve alatt összesen 120 kutatási kreditet kell teljesíteni. Tanulmányi kredit teljesítése nem szükséges a kutatási és disszertációs szakaszban.

A kutatási és disszertációs szakasz a nyolcadik aktív félév végén zárul, összesen legalább kétszáznegyven (240) kredit teljesítése esetén. A képzési és kutatási szakaszban 120 kreditet, valamint a kutatási és disszertációs szakaszban további 120 kreditet kell teljesíteni.

A doktori értekezés formai követelményei

Az értekezés a jelölt szakirodalmi ismereteit, célkitűzéseit, módszereit és új tudományos eredményeit bemutató, összefoglaló jellegű munka. Az értekezés részét képezik a szerzőnek az értekezéssel kapcsolatos tudományos közleményei.

Az értekezésről munkahelyi vitát kell rendezni. A munkahelyi vitát a DI vezetője szervezi meg és a kijelölt elnök vezeti le. A munkahelyi vitán legalább öt, tudományos minősítéssel rendelkező oktatónak, kutatónak kell részt vennie.

Az értekezésről a DIT által kijelölt egy, vagy két előopponens készít véleményt. Az értekezésről a bírálók felkérésre 1 hónapon belül írásos bírálatot készítenek és nyilatkoznak arról, hogy a disszertáció házi vitára bocsájtható. Az értekezést és az abban felhasznált saját tudományos közlemények másolatait először 1-1 példányban el kell küldeni a VMB-nek elővéleményezésre.

Az értekezés hivatalos bírálóit az EDT elnöke kéri fel, és az értekezést is az EDT elnöke küldi ki bírálatra (elektronikus formában) az opponenseknek a bírálati határidő megjelölésével.

Az értekezést a támogató bírálatok beérkezése után két hónapon belül, de az értekezés elővéleményre benyújtásától számított 1 éven belül nyilvános vitára kell bocsátani. A bíráló bizottság legalább öt tagból, elnökből, két tagból és két hivatalos bírálóból áll.

Doktori nyilvános vita

A nyilvános vita időpontját és helyét a bíráló bizottság tagjaival és a fokozatszerzővel történt egyeztetés után a Doktori Titkárság hirdeti meg.

A nyilvános vita megrendezésének feltétele, hogy az elnök, két bizottsági tag és - egybehangzó értékelés esetén - legalább egy bíráló jelen legyen. A védésen jelen nem lévő bíráló véleményét a védésen ismertetni kell. Az értekezést el nem fogadó bíráló jelenléte és közreműködése a doktori értekezés vitáján ugyancsak feltétele a védés megtartásának. Ettől a szabálytól kivételes esetben az EDT elnökének egyetértése esetén lehet eltérni.

A fokozatszerző a nyilvános vita keretében szabadelőadásban ismerteti értekezésének főbb eredményeit, majd válaszol a bírálók írásos kérdéseire, illetve a vita során felmerülő egyéb kérdésekre.

A vita lezárása után a bizottság zárt ülésen, titkos szavazással 1-től 5-ig terjedő pontozással dönt az értekezés elfogadásáról, amelyhez legalább a megszerzhető pontok kétharmada (67%-a) szükséges.

Doktori oklevél

A Doktori Oklevelet az Egyetem magyar és angol nyelven állítja ki.

(4) A Doktor Oklevél Magyarország címerével ellátott közokirat, amely tartalmazza a Testnevelési Egyetem nevét, intézményi azonosító számát, az oklevél sorszámát, az oklevél tulajdonosának nevét, születési nevét, születésének helyét és idejét, az odaítélt doktori fokozat megnevezését, tudományterületét és/vagy tudományágát, minősítését, a kibocsátás helyét, évét, hónapját és napját, az oklevél által tanúsított végzettségnek a Magyar Képesítési Keretrendszer, valamint az Európai Képesítési Keretrendszer szerinti besorolását. Tartalmazza továbbá a Testnevelési Egyetem rektorának és az EDT elnökének aláírását, az Egyetem bélyegzőjének lenyomatát.

A doktori fokozatot szerzett személyek nevük mellett címként a "doktor" vagy "Dr." rövidítést és a " PhD" megjelölést használhatják